

Antroji lytis

Autorius Simone de Beauvoir

MP3 versija: https://bookskim.lt/mp3/lt/book/www.bookskim.lt_750_abstrakt-Antroji_lytis-Simone.mp3

Santrauka:

1949 m. Simone de Beauvoir parašyta „Antroji lytis“ yra novatoriškas feministinės filosofijos kūrinys. Jame nagrinėjama moterų priespauda per visą istoriją ir teigiama, kad moterys šimtmečius buvo traktuojamos kaip antros klasės piliečiai. De Beauvoir savo knygą pradeda aptardama biologinius vyrų ir moterų skirtumus, pažymėdama, kad šių skirtumų nepakanka paaiškinti, kodėl viena lytis turėtų būti laikoma pranašesnė už kitą. Tada ji tęsia aptarimą, kaip visuomenė, remdamasi šiais biologiniais skirtumais, sukonstravo lyčių vaidmenis ir lūkesčius. Ji teigia, kad ši konstrukcija lėmė nevienodą galios dinamiką tarp vyrų ir moterų, nes vyrai labiau kontroliuoja savo gyvenimą nei moterys. De Beauvoir toliau nagrinėja, kaip ši nelygybė pasireiškia įvairiais gyvenimo aspektais, tokiais kaip santuoka, motinystė, išsilavinimas, įsidarbinimo galimybės ir teisinės teisės. Ji taip pat apžvelgia, kaip religija sustiprino tradicinius lyčių vaidmenis ir stereotipus apie moteriškumą. Visoje savo analizėje ji pabrėžia, kad svarbu pripažinti abiejų lyčių individualią autonomiją, kad jos galėtų pasirinkti savo gyvenimą nevaržomos visuomenės normų. Be istorinių moterų priespaudos pavyzdžių nagrinėjimo, de Beauvoir taip pat siūlo sprendimus, kaip pasiekti vyrų ir moterų lygybę. Ji ragina nutraukti moterų diskriminaciją visose gyvenimo srityse, įskaitant politiką, ekonomiką ir kultūrą; ji pasisako už vienodas galimybes gauti išsilavinimą; ji skatina didesnę moterų ekonominę nepriklausomybę; ji skatina seksualinę laisvę; ir galiausiai ji ragina žmones iš visų socialinių sluoksnių, įskaitant vyrus, pripažinti kiekvieno individo vertę, neatsižvelgiant į lytį ar bet kokį kitą veiksnį. Antroji lytis tebėra svarbus tekstas ir šiandien, nes jis suteikia įžvalgos apie tai, kaip seksizmas veikia mūsų visuomenėje net ir dabar, ir tai primena, kad turime ir toliau siekti tikros lygybės, jei norime geresnės ateities visiems. </

Pagrindinės idėjos:

#1. Moterys slegia patriarchalinė visuomenė: moterys buvo engiami patriarchalinės visuomenės šimtmečius, ir ši priespauda buvo įamžinta per socialines, ekonomines ir politines sistemas, kurios gyvavo ištisas kartas.

Moterys buvo engiami patriarchalinės visuomenės šimtmečius, ir ši priespauda buvo įamžinta per socialines, ekonomines ir politines sistemas, kurios gyvavo ištisas kartas. Moterims dažnai neleidžiama gauti išsilavinimo ar įsidarbinti dėl jų lyties, o tai riboja jų galimybes įgyti finansinę nepriklausomybę. Be to, moterys dažnai patiria smurtą iš vyrų, užimančių valdžią šeimos struktūroje ar kitose institucijose. Šis smurtas gali pasireikšti įvairiomis formomis, pavyzdžiui, fizine prievarta, seksualine prievarta, emocine manipuliacija ir kontrole. Patriarchatas taip pat turi įtakos tam, kaip moterys žiūri į save ir viena kitą; tai sukuria aplinką, kurioje moterys jaučiasi turinčios konkuruoti viena su kita, o ne remti viena kitos sėkmę. Be to, tradiciniai lyčių vaidmenys apriboja tai, kas laikoma „priimtina“ moterų elgesiu, o vyrams suteikiama daugiau laisvės. Šis dvigubas standartas sustiprina mintį, kad vyrai turi dominuoti prieš moteris. Siekdami kovoti su šiomis slegiančiomis patriarchato jėgomis, turime dirbti kartu kurdami visuomenę, kurioje visi būtų traktuojami vienodai, nepaisant lytinės tapatybės ar raiškos. Turime mesti iššūkį esamoms struktūroms, kurios išlaiko lyčių nelygybę, ir kurti naujas, skatinančias lygybę tarp visų žmonių.

#2. Į moteris žiūrima kaip į „kitas“: į moteris visuomenėje žiūrima kaip į „kitas“, ir tai lėmė jų vertės ir galimybių nuvertėjimą. Tai sustiprino tai, kaip moterys vaizduojamos literatūroje, mene ir kitose žiniasklaidos priemonėse.

Į moteris šimtmečius visuomenėje buvo žiūrima kaip į „kitas“, ir tai turėjo didžiulį poveikį jų suvokimui. Tokį požiūrį į moteris, kaip į prastesnę už vyrus, sustiprino literatūra, menas ir kitos medijos, vaizduojančios jas stereotipiniais vaidmenimis arba kaip troškimų objektus. Moterys dažnai vaizduojamos kaip pasyvios figūros, kurios egzistuoja tik

tam, kad tarnautų kitų poreikiams, o ne į jas būtų žiūrima kaip į asmenybes, turinčias savo unikalių talentų ir sugebėjimų. Šių moterų vertės nuvertėjimą dar labiau įtvirtina įstatymai, ribojantys jų teises ir galimybes. Pavyzdžiui, daugelis šalių vis dar neleidžia moterims balsuoti arba užimti tam tikras pareigas vyriausybėse ar verslo organizacijose. Be to, smurtas prieš moteris lyties pagrindu tebėra problema daugelyje pasaulio šalių. Idėja, kad į moteris žiūrima kaip į „kitas“, yra žalinga, nes sustiprina pasenusias sampratas apie lyčių vaidmenis ir riboja tai, ko iš jų tikisi visuomenė. Tai taip pat prisideda prie kultūros, kurioje seksizmas yra priimamas ir netgi skatinamas. Kad būtų pasiekta tikroji lyčių lygybė, turime mesti iššūkį šioms idėjoms apie tai, ką reiškia būti moterimi.

#3. *Moterims neleidžiama gauti išsilavinimo: Moterims buvo uždrausta gauti išsilavinimą ir įgyti kitų žinių, o tai apribojo jų galimybes dalyvauti viešojoje erdvėje. Tai buvo pagrindinis veiksnys, trukdantis jų priepadai.*

Moterims šimtmečius buvo neleidžiama gauti išsilavinimo ir kitų žinių, o tai padarė didelę įtaką jų gebėjimui dalyvauti viešojoje erdvėje. Dėl šios prieigos trūkumo moterys buvo pašalintos iš daugelio gyvenimo sričių, įskaitant politiką, ekonomiką ir mokslą. Dėl to jie taip pat turėjo mažiau galimybių nei vyrai įsidarbinti ir siekti karjeros. Šis švietimo galimybių atsisakymas kyla iš lyčių nelygybės, kuri egzistuoja visuomenėje. Moterys dažnai laikomos prastesnėmis arba mažiau pajėgomis nei vyrai dėl tradicinių lyčių vaidmenų, kurie ilgainiui buvo išlikę. Išsilavinimo srityje jiems nesuteikiama tokia pagarba ar pripažinimas kaip jų kolegoms vyrams. Šios atskirties pasekmės gali būti toli siekiančios. Neturėdamos galimybės įgyti išsilavinimą ir įgyti kitų žinių, moterys negali įgyti įgūdžių, reikalingų sėkmei įvairiose srityse. Be to, jų ekonominės perspektyvos gali būti ribotos, nes jie neturi tokios pat kvalifikacijos kaip tie, kurie galėjo lankyti mokyklą ar universitetą. Labai svarbu pripažinti, kaip neleidimas moterims gauti išsilavinimą prisideda prie lyčių nelygybės ir prieštarauja pažangai siekiant tikros lyčių lygybės. Turime siekti teisingos sistemos, kurioje visiems būtų suteiktos lygios galimybės, nepaisant lyties, kad visi asmenys galėtų išnaudoti visą savo potencialą. </p></div>

#4. *Moterims atimta ekonominė autonomija: moterims buvo atimta ekonominė autonomija, o tai apribojo jų galimybes priimti sprendimus dėl savo gyvenimo ir įgyti finansinę nepriklausomybę.*

Moterims šimtmečius buvo neleidžiama turėti ekonominės autonomijos, o tai padarė didelę įtaką jų gyvenimui. Moterys dažnai negali priimti sprendimų dėl savo gyvenimo ir finansinės nepriklausomybės, nes nekontroliuoja savo finansų. Tai reiškia, kad moterys yra labiau priklausomos nuo kitų dėl finansinės paramos, todėl jos tampa pažeidžiamos situacijose, kai jos gali negauti tinkamų išteklių ar apsaugos. Ekonominės autonomijos atsisakymas taip pat riboja moterų galimybes gauti išsilavinimą ir įsidarbinti. Neturėdamos galimybės užsidirbti pajamų, daugelis moterų negali sau leisti būtiniausių dalykų, tokių kaip maistas, drabužiai ir pastogė. Be to, neturėdamos galimybės gauti kreditų ar kitų kapitalo formų, moterims verslininkėms sunku pradėti verslą ar investuoti į turtą, kuris padėtų susikurti gerovę. Galiausiai, ekonominės autonomijos neigimas gali sukelti smurtą dėl lyties, nes jis sustiprina tradicinius lyčių vaidmenis, nes vyrams suteikiama finansinė galia. Tai gali sukurti aplinką, kurioje vyrai jaučia teisę kontroliuoti, kaip pinigai išleidžiami namų ūkyje, ir gali sukelti piktnaudžiavimą, jei šie lūkesčiai nepatenkinami.

#5. *Moterims atimtos politinės teisės: Moterims buvo atimtos politinės teisės, todėl jos negalėjo turėti įtakos priimant sprendimus, turinčius įtakos jų gyvenimui.*

Moterims buvo atimtos politinės teisės šimtmečius, ir tai padarė didelę įtaką jų gyvenimui. Moterims neleidžiama balsuoti daugelyje šalių ir net kai jos turi teisę balsuoti, jos dažnai susiduria su diskriminacija arba nevienodu požiūriu į rinkimus. Be to, moterys retai atstovaujamos valdžios pareigoms vyriausybėse ar kitose institucijose. Tai reiškia, kad sprendimai dėl įstatymų ir politikos, turinčių įtakos moterų gyvenimui, priimami be jų indėlio. Politinio atstovavimo trūkumas taip pat turi įtakos visuomenės požiūriui į moterų vaidmenis ir galimybes. Kai moterys pašalinamos iš sprendimų priėmimo procesų, tai sustiprina idėją, kad jos turėtų būti nustumtos į tradicinius lyčių vaidmenis, pavyzdžiui, namų šeimininkės ar globėjos, o ne laikomos pajėgomis lyderėmis, galinčiomis reikšmingai prisidėti prie visuomenės gyvenimo. Moterų politinių teisių atmetimas yra neteisybė, į kurią reikia atkreipti dėmesį, jei norime sukurti teisingesnį pasaulį, kuriame visi turėtų vienodą balsą formuodami savo ateitį. Turime užtikrinti, kad visi piliečiai, nepaisant lyties, turėtų prieigą prie balsavimo kabinų ir galimybių vadovauti, kad visi galėtų visapusiškai

dalyvauti demokratijoje.

#6. *Moterims atimtos reprodukcinės teisės: moterims buvo atimtos reprodukcinės teisės, o tai apribojo jų galimybes priimti sprendimus dėl savo kūno ir kontroliuoti savo vaisingumą.*

Moterims buvo atimtos reprodukcinės teisės šimtmečius, ir tai padarė didelę įtaką jų gyvenimui. Reprodukcinės teisės – tai teisė priimti sprendimus dėl savo kūno ir vaisingumo, įskaitant teisę naudotis kontracepcija, abortų paslaugomis ir kitomis su reprodukcija susijusiomis sveikatos priežiūros formomis. Be šių teisių moterys negali kontroliuoti savo kūno ar nustatyti, kada pastoti. Reprodukcinę teisę paneigimas taip pat sukėlė lyčių nelygybę daugelyje visuomenių. Moterys, kurios negali kontroliuoti savo vaisingumo, ankstyvame amžiuje gali būti priverstos tuoktis arba būti motinyste; jie gali neturėti galimybės įgyti išsilavinimo ar įsidarbinti dėl su nėštumu susijusių apribojimų; ir jie gali susidurti su diskriminacija dėl savo reprodukcinės padėties. Be to, neturėdamos galimybės saugiai atlikti abortų ar kontracepcijos, moterys gali patirti rimtų medicininių komplikacijų dėl neplanuoto nėštumo. Labai svarbu, kad visi žmonės turėtų prieigą prie visapusiškos reprodukcinės sveikatos priežiūros, kad kiekvienas galėtų priimti pagrįstus sprendimus dėl savo kūno ir ateities. Tai apima tikslios informacijos apie seksualinę sveikatą ir kontracepcijos galimybes teikimą, taip pat abortų paslaugų prieinamumo užtikrinimą, kai to reikia.

#7. *Moterims neleidžiama patekti į viešąsias erdves: Moterims buvo uždrausta patekti į viešąsias erdves, o tai apribojo jų galimybes dalyvauti viešojoje erdvėje ir turėti balsą visuomenėje.*

Moterims jau seniai neleidžiama patekti į viešąsias erdves, o tai turėjo didelės įtakos jų gebėjimui dalyvauti viešojoje erdvėje ir turėti balsą visuomenėje. Šis atsisakymas priėti kyla iš šimtmečių senumo lyčių normų, nurodančių, kad moterys turi likti uždarytos privačioje namų ir šeimos gyvenimo sferoje. Todėl moterys dažnai neįtraukiamos į veiklą už namų ribų, įskaitant politinį diskursą, ekonominių sprendimų priėmimą ir socialinius susibūrimus. Prieigos prie viešųjų erdvių trūkumas taip pat riboja moterų galimybes mokytis ir įsidarbinti. Negalėdamos dalyvauti šioje veikloje už namų ribų, moterys negali įgyti žinių ar įgūdžių, reikalingų tobulėjimui ar net elementariam išgyvenimui. Be to, aktyviai nedalyvaudami viešosiose erdvėse, jie negali mesti iššūkių esamoms jėgoms struktūroms ar pasisakyti už pokyčius. Šis pašalinimas iš viešųjų erdvių turi rimtų pasekmių ne tik atskiroms moterims, bet ir visai visuomenei. Neleisdami jiems naudotis, užkertame kelią jų pačių gyvenimui ir apribojame jų galimą indėlį į mūsų, kaip rūšies, kolektyvinę pažangą.

#8. *Moterims neleidžiama patekti į valdžią: Moterims buvo uždrausta prieiga prie valdžios, o tai apribojo jų galimybes daryti įtaką sprendimams, turintiems įtakos jų gyvenimui.*

Moterims ilgą laiką buvo neleidžiama patekti į valdžią, o tai padarė didelę įtaką jų gyvenimui. Dėl šio prieigos prie valdžios trūkumo moterys negali daryti įtakos joms ir jų bendruomenėms įtakos turintiems sprendimams. Moterų balsai dažnai negirdimi priimant sprendimus, todėl jos neturi jokios įtakos, kaip gyvena savo gyvenimą. Šis neigimas patekti į valdžią kyla iš šimtmečių patriarchyto ir seksizmo. Moterys tradiciškai buvo laikomos žemesnėmis ar pavaldžiomis už vyrus, o jų nuomonė ar indėlis mažai vertinamas. Dėl to susidarė sistema, kurioje moterys yra pašalinamos iš valdžios ir vadovaujančių pareigų, todėl joms sunku atlikti reikšmingus pokyčius. Šios atskirties pasekmės gali būti toli siekiančios. Neturėdamos prieigos prie valdžios, moterys negali mesti iššūkių slegiančioms sistemoms arba pasisakyti už save ir kitus, kurie gali būti nepalankioje padėtyje dėl esamų struktūrų. Jie taip pat negali sukurti galimybių sau ar kitoms moterims šiose sistemose. Labai svarbu pripažinti, kaip svarbu suteikti moterims lygias galimybes gauti valdžią, jei norime tikros lyčių lygybės. Turime užtikrinti, kad visi žmonės – nepaisant lyties – turėtų lygias galimybes dalyvauti sprendimų priėmimo procesuose, kad būtų išgirstas visų balsas.

#9. *Moterims neleidžiama naudotis ištekliais: Moterims buvo uždrausta prieiga prie išteklių, o tai apribojo jų galimybes įgyti ekonominę nepriklausomybę ir priimti sprendimus dėl savo gyvenimo.*

Moterims šimtmečius buvo neleidžiama naudotis ištekliais, o tai turėjo didelės įtakos jų gebėjimui įgyti ekonominę nepriklausomybę ir priimti sprendimus dėl savo gyvenimo. Dėl šios prieigos trūkumo moterys negalėjo siekti aukštojo

mokslo ar karjeros galimybių, taip pat ribotai kontroliuoti savo finansus. Be to, dėl išteklių trūkumo moterys susiduria su diskriminacija darbo vietoje ir kitose gyvenimo srityse dėl lyčių nelygybės. Atsisakymas naudotis ištekliais yra ne tik moterų problema, bet ir lyčių nelygybė išliekanti problema. Moterys dažnai laikomos antrarūšėmis pilietėmis, kurios nenusipelno tų pačių teisių ir privilegijų, kurios suteikiamos vyrams. Šis nevienodas požiūris pastebimas daugelyje visuomenės aspektų, pavyzdžiui, atlyginimų skirtumai, darbo galimybės, sveikatos priežiūros paslaugos, teisinis atstovavimas ir kt. Labai svarbu, kad pripažintume vienodos prieigos prie išteklių suteikimo visiems asmenims, nepaisant lytinės tapatybės ar raiškos, svarbą. Taip elgdami galime užtikrinti, kad kiekvienas galėtų išnaudoti visą savo potencialą be baimės ar išankstinio nusistatymo, pagrįsto lyties šališkumu.

#10. *Moterims uždrausta prieiga prie žinių: Moterims buvo uždrausta prieiga prie žinių, o tai apribojo jų galimybes dalyvauti viešojoje erdvėje ir įgyti ekonominę nepriklausomybę.*

Moterims šimtmečius buvo neleidžiama gauti žinių, o tai turėjo didelės įtakos jų gebėjimui dalyvauti viešojoje erdvėje ir įgyti ekonominę nepriklausomybę. Dėl šios prieigos trūkumo moterys buvo pašalintos iš daugelio gyvenimo sričių, įskaitant švietimą, politiką ir verslą. Moterims dažnai nesuteikiamos tokios pat galimybės kaip vyrams, kai reikia mokytis naujų įgūdžių ar įgyti tam tikrų sričių patirties. Dėl to jie gali nesugebėti pasinaudoti darbo galimybėmis, kurioms reikia specialių žinių ar patirties. Prieigos prie žinių atsisakymas taip pat turi įtakos moterų gebėjimui priimti pagrįstus sprendimus dėl savo gyvenimo. Neturėdamos tinkamos informacijos apie sveikatos priežiūros galimybes ar teises, moterys gali atsidurti nepalankioje padėtyje, kai priima svarbius sprendimus, turinčius įtakos jų ateičiai. Be to, neturėdamos istorijos ir kultūros supratimo, moterys gali stengtis užmegzti prasmingus santykius su kitais. Kad būtų pasiekta tikroji lyčių lygybė, labai svarbu, kad visi žmonės, nepaisant lyties, turėtų vienodas galimybes gauti žinių ir išteklių. Suteikdami daugiau mokymosi galimybių mergaitėms ir jaunoms moterims visame pasaulyje galime užtikrinti, kad jos turėtų įrankius, reikalingus sėkmei bet kurioje pasirinktoje srityje.

#11. *Moterims neleidžiama gauti sveikatos priežiūros: Moterims buvo uždrausta prieiga prie sveikatos priežiūros, o tai apribojo jų galimybes priimti sprendimus dėl savo kūno ir išlaikyti savo sveikatą.*

Moterims šimtmečius buvo neleidžiama gauti sveikatos priežiūros paslaugų, ir tai padarė didelę įtaką jų gyvenimui. Moterys dažnai negali priimti sprendimų dėl savo kūno ar išlaikyti savo sveikatos, nes neturi galimybės gauti medicininių paslaugų. Tai gali sukelti rimtų fizinės ir psichinės sveikatos problemų, taip pat padidinti mirties nuo ligų, kurių galima išvengti, riziką. Atsisakymas naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis taip pat turi įtakos moterų ekonominėms galimybėms. Neturėdamos galimybės gauti tinkamo gydymo, moterys gali neturėti galimybės dirbti ar dalyvauti kitoje veikloje, kuri galėtų pagerinti jų finansinę padėtį. Be to, neturėdamos tinkamos sveikatos priežiūros, daugelis moterų yra priverstos į skurdą dėl didelių išlaidų, susijusių su medicininio gydymu. Be to, atsisakymas moterims gauti sveikatos priežiūros paslaugų yra diskriminacijos dėl lyties forma, dėl kurios išlieka nelygybė tarp vyrų ir moterų visuomenėje. Apribodamas specialiai moterims skirtų išteklių prieinamumą, jis sustiprina tradicinius lyčių vaidmenis ir lūkesčius, kurie gali dar labiau apriboti socialinės pažangos potencialą. Labai svarbu, kad visi žmonės turėtų vienodas galimybes gauti kokybišką sveikatos priežiūrą, nepaisant lytinės tapatybės ar socialinės ir ekonominės padėties. Prieinamos sveikatos priežiūros paslaugos turėtų būti vertinamos ne kaip privilegija, o kaip pagrindinė žmogaus teisė, kurios nuspelno kiekvienas. </p></div>

#12. *Moterims neleidžiama naudotis teisėtomis teisėmis: Moterims buvo atimta teisė naudotis teisėmis, o tai apribojo jų galimybes siekti teisingumo ir ginti savo teises.*

Per visą istoriją moterims nebuvo leista naudotis teisėtomis teisėmis. Tai labai paveikė jų gebėjimą siekti teisingumo ir ginti savo teises. Moterys dažnai buvo pašalintos iš teisinės sistemos, todėl jos yra pažeidžiamos išnaudojimui ir prievartai. Daugelyje šalių įstatymai, skirti apsaugoti moterų teises, nėra vykdomi arba egzistuoja tik pavadinimu. Galimybės naudotis teisėtomis teisėmis trūkumas taip pat reiškia, kad moterys negali užginčyti diskriminacinės praktikos arba kovoti už vienodą darbo užmokestį ir kitas ekonomines galimybes. Be įstatymų apsaugos jie gali būti nebaudžiami smurto ir diskriminuojami tokiose srityse kaip švietimas, užimtumas, sveikatos priežiūra ir būstas. Be to, neturint galimybės gauti teisinio atstovavimo ar išteklių advokatūros darbui, moterų balsą sunku išgirsti teismo salėse ar įstatymų leidybos rūmuose. Tai reiškia, kad jų poreikių nesuprantantys įstatymų leidėjai gali nenagrinėti

jiems įtakos turinčių problemų. Labai svarbu, kad visi žmonės, nepaisant lyties, turėtų vienodas galimybes kreiptis į teismą, kad galėtų naudotis savo pagrindinėmis žmogaus teisėmis. Kad tai įvyktų, reikalingos suderintos viso pasaulio vyriausybių ir pilietinės visuomenės organizacijų pastangos, kartu siekiamos didesnės lygybės. </p>

#13. Moterims neleidžiama prisijungti prie socialinių tinklų: Moterims buvo uždrausta prieiga prie socialinių tinklų, o tai apribojo jų galimybes gauti paramą ir užmegzti santykius.

Moterims buvo uždrausta prieiga prie socialinių tinklų, o tai apribojo jų galimybes gauti paramą ir užmegzti santykius. Šis prieigos trūkumas turėjo didžiulį poveikį moterų gyvenimui, nes neleidžia joms užmegzti prasmingų ryšių su kitais ir gauti išteklių, kurie galėtų joms padėti įvairiais gyvenimo aspektais. Moterys dažnai neįtraukiamos į pokalbius svarbiomis temomis, tokiomis kaip politika ar verslas, todėl jos neturi galimybės prisidėti prie savo perspektyvų ar pasinaudoti žiniomis, kuriomis dalijasi aplinkiniai. Moterų pašalinimas iš socialinių tinklų riboja ir jų ekonomines galimybes. Neturėdami prieigos prie šių tinklų, jie negalės susirasti darbo ar užsitikrinti investicijų įmonėms, kurias nori pradėti. Be to, toks ryšio trūkumas gali sukelti izoliacijos ir vienišumo jausmą tarp moterų, kurios jaučiasi atskirtos nuo visuomenės. Norint, kad moterų balsai ir patirtis būtų išgirsta mūsų visuomenėje, būtina, kad jos turėtų vienodą prieigą prie socialinių tinklų. Suteikdami daugiau galimybių užmegzti ryšius ir bendradarbiauti tarp vyrų ir moterų, galime sukurti aplinką, kurioje visi jaustųsi įtraukti, nepaisant lyties.

#14. Moterims neleidžiama užsiimti laisvalaikio veikla: Moterims buvo uždrausta laisvalaikio veikla, o tai apribojo jų galimybes dalyvauti veikloje, kuri joms teikia džiaugsmą ir užmegzti santykius.

Moterims ilgą laiką buvo neleidžiama užsiimti laisvalaikio veikla, o tai padarė didelę įtaką jų gyvenimui. Dėl šios prieigos stokos moterų galimybės dalyvauti veikloje, kuri teikia joms džiaugsmą ir malonumą, taip pat užmegzti ryšius su kitais. Tai taip pat reiškia, kad moterys dažnai neįtraukiamos į socialinius susibūrimus ir renginius, kuriuose galėtų užmegzti prasmingus ryšius. Moterų laisvalaikio veiklos neigimas kyla iš tradicinių lyčių vaidmenų ir lūkesčių. Buvo tikimasi, kad moterys liktų namuose ir rūpintų namų ruošos pareigomis, o vyrai išvyko į pasaulį dirbti ar užsiimti laisvalaikio veikla. Dėl šio nevienodo darbo pasidalijimo moterims nebuvo suteiktos tokios pat galimybės kaip vyrams laisvalaikiui. Ši nelygybė tebeegzistuoja ir šiandien, nors ji gali būti mažiau akivaizdi nei anksčiau. Moterys vis dar dažniau nei vyrai imasi neapmokamų namų ūkio pareigų, pavyzdžiui, vaikų priežiūros ar namų ruošos darbų, todėl joms lieka mažiau laisvo laiko laisvalaikiui. Be to, daugelyje pramonės šakų vis dar dominuoja vyrai, o tai reiškia, kad moterims, norinčioms užsiimti pomėgiais ne namuose, yra mažiau galimybių. Svarbu pripažinti, kaip šis prieigos trūkumas daro įtaką moterų gyvenimui, ir stengtis sukurti aplinką, kurioje visi galėtų vienodai naudotis laisvalaikio veikla, nepaisant lytinės tapatybės ar kilmės. </p>

#15. Moterims neleidžiama dirbti prasmingo darbo: moterims buvo uždrausta dirbti prasmingą darbą, o tai apribojo jų galimybes įgyti ekonominę nepriklausomybę ir priimti sprendimus dėl savo gyvenimo.

Moterims ilgą laiką buvo neleidžiama dirbti prasmingo darbo, o tai turėjo didelės įtakos jų gebėjimui įgyti ekonominę nepriklausomybę ir priimti sprendimus dėl savo gyvenimo. Dėl to, kad nėra galimybės dirbti prasmingo darbo, moterys buvo nustumtos į mažiau apmokamus darbus arba tokias pareigas, kurios nesuteikia tokių pat tobulėjimo galimybių kaip ir vyrai. Be to, dėl prieigos stokos atsirado lyčių skirtumų atlyginimų ir darbo saugumo srityse. Prasmingo darbo atsisakymas kyla iš tradicinių lyčių vaidmenų, pagal kuriuos moterys pirmiausia atsakingos už namų ruošos pareigas, tokias kaip vaikų priežiūra ir namų ruošą. Šie vaidmenys riboja moterų galimybes siekti profesinės karjeros arba užimti vadovaujančias pareigas organizacijose. Be to, dėl šių tradicinių lyčių vaidmenų darbdaviai ir kolegos dažnai neįvertina moterų darbuotojų galimybių. Kad moterys turėtų daugiau galimybių dirbti prasmingą darbą, tiek asmenys, tiek institucijos turi dėti pastangas. Asmenys gali mesti iššūkį esamiems stereotipams pasisakydami už teisingesnę samdymo praktiką savo darbo vietoje, o institucijos turėtų siekti sukurti politiką, skatinančią lygias galimybes užimtumą, nepaisant lytinės tapatybės.

#16. Moterims neleidžiama užmegzti prasmingų santykių: Moterims buvo uždrausta užmegzti prasmingus santykius, o tai apribojo jų galimybes kurti santykius ir gauti paramą.

Moterims ilgą laiką buvo neleidžiama užmegzti prasmingų santykių, o tai padarė didelę įtaką jų gyvenimui. Per visą istoriją moterys buvo laikomos prastesnėmis už vyrus ir dažnai buvo pašalintos iš socialinių ratų arba užmegzta galimybė užmegzti artimus ryšius su kitais. Šis prasmingų santykių trūkumas apribojo moterų galimybes užmegzti tvirtus ryšius su aplinkiniais ir gauti paramą prireikus. Šios atskirties pasekmės yra toli siekiančios. Moterys, kurios negali užmegzti prasmingų santykių, gali jaustis izoliuotos ir vienišos, o tai gali sukelti depresijos ar nerimo jausmą. Jie taip pat gali būti labiau pažeidžiami dėl galios užimančių asmenų išnaudojimo, nes jiems trūksta paramos tinklų. Be to, neturėdamos priegios prie šių svarbių ryšių, moterys gali kovoti, kai ateis laikas priimti sprendimus dėl savo gyvenimo. Labai svarbu pripažinti, kaip svarbu visiems žmonėms, nepaisant lyties, suteikti vienodas galimybes užmegzti prasmingus santykius. Tai padės užtikrinti, kad kiekvienas galės pasinaudoti emocine parama ir patarimais, kuriuos suteikia stiprūs ryšiai su kitais.

#17. *Moterims neleidžiama atlikti reikšmingų vaidmenų visuomenėje: Moterims buvo atimta galimybė atlikti reikšmingus vaidmenis visuomenėje, o tai apribojo jų galimybes dalyvauti viešojoje sferoje ir turėti balsą visuomenėje.*

Moterims ilgą laiką buvo neleidžiama atlikti reikšmingų vaidmenų visuomenėje, o tai turėjo didelės įtakos jų gebėjimui dalyvauti viešojoje erdvėje ir turėti balsą visuomenėje. Dėl šios priegios trūkumo moterys buvo pašalintos iš sprendimų priėmimo procesų, jų ekonominės galimybės buvo ribotos ir susiduria su diskriminacija dėl lyties. Kaip Simone de Beauvoir rašė knygoje „Antroji lytis“: „Faktas yra tas, kad moteris yra saugoma nuo pasaulio; jai neleidžiama laisvai ir visapusiškai dalyvauti jos veikloje; jos veiksmų spektrą riboja daugybė kliūčių... Dėl šio atsisakymo suteikti priegią moterys taip pat buvo nepakankamai atstovaujamos arba visai nedalyvauja daugelyje sričių, pavyzdžiui, politikoje, verslo vadovujančiose pozicijose, mokslo ir technologijų srityse, žiniasklaidos atstovavime, švietimo sistemose ir kt. Moterys dažnai laikomos prastesnėmis arba mažiau pajėgiomis nei vyrai. Ateina į šiuos vaidmenis, nepaisant įrodymų, kad yra kitaip. Kad būtų pasiekta tikroji lyčių lygybė, labai svarbu, kad moterims būtų sudarytos vienodos galimybės visuose visuomenės aspektuose, kad jos galėtų reikšmingai prisidėti prie pažangos. Tik tada pamatysime realius pokyčius.

#18. *Moterims neleidžiama turėti prasmingo atstovavimo žiniasklaidoje: moterims buvo uždrausta priega prie prasmingo atstovavimo žiniasklaidoje, o tai apribojo jų galimybes būti matomoms ir išgirstoms visuomenėje.*

Moterims ilgą laiką buvo neleidžiama turėti prasmingo atstovavimo žiniasklaidoje. Šis matomumo trūkumas padarė didelę įtaką jų gebėjimui būti matomiems ir girdėtiems visuomenėje, taip pat gebėjimui formuoti viešąją nuomonę ir daryti įtaką sprendimų priėmimo procesams. Moterys dažnai vaizduojamos stereotipiniais vaidmenimis, kurie neatspindi patirties įvairovės, kurią jos pateikia ant stalo. Žiniasklaidos nesugebėjimas tiksliai atstovauti moterims kelia nerimą, nes ji gali formuoti mūsų supratimą apie lyčių vaidmenis ir lūkesčius. Nesugebėdamas pateikti tikslaus moterų gyvenimo vaizdo, ji įtvirtina žalingus stereotipus apie tai, ką reiškia būti moterimi. Tai taip pat sustiprina esamas galios struktūras, neleisdamas moterims platformos, iš kurios jos galėtų mesti iššūkį šioms normoms. Kad egzistotų tikra vyrų ir moterų lygybė, turime užtikrinti, kad visos lytys būtų teisingai ir tiksliai atstovaujamos žiniasklaidoje. Turime siekti įvairesnių moterų reprezentacijų visose žiniasklaidos priemonėse – nuo televizijos laidų, filmų, žurnalų, laikraščių, radijo programų ir internetinio turinio – kad kiekvienas galėtų matyti, kaip jos atsispindi.

#19. *Moterims neleidžiama naudotis reikšmingomis galimybėmis: Moterims buvo atimta galimybė naudotis reikšmingomis galimybėmis, o tai apribojo jų galimybes įgyti ekonominę nepriklausomybę ir priimti sprendimus dėl savo gyvenimo.*

Moterims per ilgai buvo neleidžiama naudotis reikšmingomis galimybėmis. Tai turėjo pražūtingos įtakos jų gebėjimui įgyti ekonominę nepriklausomybę ir priimti sprendimus dėl savo gyvenimo. Moterys dažnai neįtraukiamos į valdžią, o tai riboja jų galimybes reikšmingai prisidėti prie darbo ir visuomenės. Be to, moterims už tą patį darbą dažnai mokama mažiau nei vyrams, todėl joms sunku išsilaikyti finansiškai. Prasmingų galimybių trūkumas taip pat turi įtakos moterų psichinei sveikatai ir gerovei. Neturėdamos galimybes siekti turiningos karjeros ar užsiimti veikla, kuri joms teikia džiaugsmą, daugelis moterų jaučiasi izoliuotos ir bejėgės. Tai gali sukelti depresijos ar nerimo jausmą,

taip pat bendrą nepasitenkinimo gyvenimu jausmą. Labai svarbu sukurti teisingesnes sistemas, kad visi žmonės, nepaisant lyties, turėtų vienodas galimybes naudotis reikšmingomis galimybėmis. Turime siekti sukurti pasaulį, kuriame kiekvienas galėtų išnaudoti visą savo potencialą, nesulaikomas pasenusių socialinių normų ar diskriminacinės praktikos.

#20. *Moterims atimta galimybė gauti reikšmingą pripažinimą: Moterims buvo atimta galimybė gauti prasmingą pripažinimą, o tai apribojo jų galimybes būti matomoms ir išgirstoms visuomenėje bei įgyti pagarbą.*

Moterims jau seniai neleidžiama gauti prasmingo pripažinimo visuomenėje. Šis pripažinimo trūkumas padarė didelę įtaką jų gebėjimui būti matomiems ir išgirstiems, taip pat įgyti pagarbą iš kitų. Moterys dažnai nepastebimos arba ignoruojamos, kai reikia priimti svarbius sprendimus, apdovanojimus ir kitus pripažinimo būdus, kurie kitu atveju suteiktų joms galimybę tobulėti. Toks atsisakymas gauti prasmingą pripažinimą yra ne tik nesąžiningas, bet ir žalingas. Ji išlaiko lyčių nelygybę, neleidžiant moterims išnaudoti viso savo potencialo ir vienodai prisidėti visose gyvenimo srityse. Be to, tai sustiprina tradicinius stereotipus apie moterų vaidmenis visuomenėje, o tai gali paskatinti tolesnę diskriminaciją. Tam, kad egzistuotų tikra vyrų ir moterų lygybė, turi būti nutrauktas toks atsisakymas gauti prasmingą pripažinimą. Moterims turėtų būti suteiktos tokios pat galimybės kaip ir vyrams, kai reikia gauti pripažinimą už jų pasiekimus ir indėlių. Tik tada jie tikrai turės galimybę įgyti pagarbą visuomenėje.